

ШУМАДИНЈА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издавателъ Любомиръ Ш. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За оглаше плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипутъ. № 83.

Мртвый Гостъ.

(Продужено)

XI.

Тако сврши Миланъ свою приповедку. Јасно се видело на внимателнимъ слушательима и слушателькама, да су засадъ мањ тронуты были приповедкомъ, него првыйпутъ, ерѣ су поуостаяли и са неусильномъ бодрости измешали се. Но ипакъ се чинило, да друга половина сказке нѣ безъ упечатлѣня остала; ерѣ су се цело вече нѣоме занимали, а гдикой су сасвимъ озбыльно претресали могућность таквогъ вампира. Но найсмѣлѣе се овой причи ругао старый Господаръ Мирковићъ. Али нѣгове досетке и шале слабогъ су успѣха учиниле; будући су га познавали као некаквогъ слободомисленника, а знали су такође, да е старый саданый парохъ башъ нѣга у виду имао, кадъ е пре негда у свој беседи о слободомисленнимъ расколницима говорю.

Како е пакъ снажно Миланова приповедка свеобщите участіе побудила, види се ясно изъ тога, што се слѣдуюћи дана непрестано повторавала у целой вароши, и што се наравно многимъ уметцыма изкићена, по целой околинѣ развела. У какво друго време небы ни толико важила, да само за едно зимско вече какво на прелу друштво забави. Но садъ кадъ е говоръ быо о стогодишнѣмъ повратку мртвогъ госта у определене дане, покренула е она любопытство и оны, кои су найневернији или найравнодушнији были; ерѣ су сви ради были видити, да ли ће се и садъ мртвый гостъ появити.

Миланъ е и самъ доцнѣе дознао, какву е неочекивану судьбу нѣгова приповедка имала. Ерѣ е онъ морао Н — Б . . по послу свога полка оставити на некодико неделя. Онъ бы засадъ радо одложио быо свой путь, не само збогъ мрзкогъ зимнѣгъ времена, кое е врло рано наступило, него и збогъ Лепосаве, или болъ рећи збогъ себе. Ерѣ текъ е садъ нѣгова любовъ у страсть прешла, кадъ іой е опасность претила долазкомъ го. сподара Петловића. Истина да нѣ сумняо о нѣной верности, а іошъ мањ о нѣной храбрости, никако не-

саизволити на удадбу, кою в нѣнь отаць трговачки уговорити хтео; но — онъ се ипакъ плашіо у мислима одъ стоилады могућностей. Па и да ганису свакояке мысли страшиле, ипакъ бы му тежакъ быо разстанакъ одъ оне, коя му се тайно заверила, и коя е цело быће у жару свое страсти обожаво. Али е ту была заповестъ, а войничка покорность нѣ се могла ниучемъ противити.

„Лепосаво,“ рече іой у очи свогъ одлазка, кадъ се случайно самъ съ нѣоме у полутамной соби нашао, „Лепосаво, никадъ нисамъ съ тако тежкимъ срцемъ одлазіо изъ Н — Б . . и одъ васъ као сада. Па премда одлазимъ само на мало неделя, ипакъ ми е тако, као да ће овай разстанакъ вечанъ быти. Нешто ми предстои као тамна несрећа, кою ми нека слутни наговештава. Чини ми се, да бы ми лакше было, кадъ бы зацело знао да се то смрти тиче.“

Лепосава ужасне се овимъ речма, увати га за руку и рече: „Да се ниси забринуо, што ће за време твога одсутства господаръ Петловићъ доћи? Или се боишь за мое постоянство? — Небойсе ништа, я те молимъ, ништа се небой. За мене се нестарай, него за себе, за свое здравлѣ, за свой животъ у ово нездраво годишнѣ доба. Ерѣ я ти велимъ, да и мени ни при одномъ нашемъ разстанку нѣ тако тежко на срцу было, као сада. Неумемъ ти казати зашто, али я стрепимъ као да се ти никадъ већешъ повратити.“

Обое продуже беседу о своемъ страу и о своимъ бригама, и што явно нису смели, то су садъ учинили: они рекну едно другомъ „збогомъ остай“ и „срећанъ путь“ са сузнимъ очима загривши се полюбивши се, обое са тежкомъ слутномъ, као да ће то последній путь быти. На то уђе една служавка са запальномъ свећомъ. Миланъ оде изъ себе па и изъ куће, да сакрѣе свое сузе и да у слободи оддане мало одъ туге. Лепосава оде у свою собу и потужи се, да е глава боле, како бы лећи и цело вече неузнемирена быти могла.

Те ноћи капетанъ одпутуе. Но ипакъ найпре га е господаръ Мирковићъ приморао, да съ нѣнимъ одну

чашу доброгъ, загревајућегъ пунча топје. Но ни пунчъ није разведрио чувство расстајућегъ се, и ако се уприсутству господара Мирковића силомъ расположень чинио. Госпоја Мирковићка примѣти ово врло добро. И кадъ е сутраданъ къ Лепосави надъ креветъ отишла и запытала: „Како си спавала? ели ти боль?“, видела е она врло добро, да е сирота девојка побледила, и да су њој очи црвене одъ плача.

„Дете мое“ рекне њој, „я примећавамъ, да си ты болестна. Зашто криеши одъ матери свою тугу? Заръ нисамъ я выше твоя мати? Заръ те я манъ водемъ него пре, или ты мене манъ волеши одкако е Миланъ добыю твою любовь? — Зашто румениши? Стидиши ли се одъ чега неупутногъ? Што ты нѣга волеши, у томе я башъ никакву погрешку неналазимъ; али што ти није сердце као пре, преданномъ као и предъ Богомъ откривено, у томе грешиси.“

Лепосава изправи се, разшири руке и загрли матеръ гласно плачући: „Есте, я га водемъ, есте, я самъ му се обрекла. Вы то знате. Я нисамъ имала право, што самъ то одъ мое добре майке прећутила; али я самъ хтела одъ васъ мою несрећу претанти, да васъ небы посве рано мојомъ састрадалицомъ учинила. То ће се најпосле и морати збыти, али ћу гледати, да што доцнѣ буде, кадъ отаць дозна, да ћу радѣ неудата умрети, него за онога поћи, кога ми е онъ изабрао. Тако самъ я мислила, али самъ ћутала.“

— „Кћери моя, нисамъ я дошла, да те прекоравамъ. Я праштамъ твоѣмъ неуповѣреню према матернѣмъ сердцу, кое си свагда као матерно познавала. Дакле о томе доста. А што се тиче твоѣ и Миланове узаймне наклонности, я самъ се одъ нѣ давно плашила. Занста,

то се није ни могло мимоћи. Обоѣ васъ нисте то могли преиначити. Но ипакъ буди стрпелива. Надай се! и моли се Богу! Ако е божія воля, онъ ће то све на добро извести. Миланъ е тебе достојанъ, премда нема онолико, колико е отаць теби одредіо. Я ћу отцу одкрити, како васъ двоѣ међу собомъ стоите.“

„За име божіе немойте јоште, само садъ јоште немойте!“

„Башъ одма Лепосаво; а јошъ бы боль было, да самъ и одавно. Я му морамъ то одкрити, еръ самъ я нѣгова супруга, а као супруга нећу, нити смемъ ништа знаменито одъ мужа утаити; а и ты немой никадъ у целомъ животу никакву тайну одъ твогъ будућегъ супруга крити. Прва тайна, кою мужъ или жена у најсрећниѣмъ иначе браку, едно одъ другогъ прећути, упропащае срећу њіову, произвесе неуповѣренъ и усиленость. Мы можемо овда онда право или неправо што учинити, искреность ће то опетъ изравнати, и млога зла слѣдства предупредити, а кадито и највећу погрешку извинити.“

„Али шта ћу я радити?“ рекне Лепосава.

„Ты? ты шта ћешъ? Заръ ни то незнаши? Обрати се Богу са скромномъ молитвомъ. Мысао на оногъ, кои сунце горе, а сунчаный прашакъ овде на земљи управља, тебе ће узвисити, осветлити и ублажити. Ты ћешъ смисленіе, благороднѣе мыслити и радити. Тада нећешъ никадъ погрешити. А кадъ право чиниши и истину говориши, неће те, веруй ми, ништа рђаво снаћи.“

Тако њој е говорила госпоја Мирковићка, пакъ е остави да съ мужемъ доручкуе.

(продужиће се)

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

СРБИЈА.

Београдъ 28. Авг. Нѣгова Свѣтлость Господаръ и князь нашъ после дужегъ бављеня у Брестовачкој Банји, присѣо е овамъ јуче у вече у повольномъ здравлю.

ТУРСКА.

У Цариграду 14. Августа.

Г. Бутенѣвъ, царско-рускій посланикъ при блистателной Порти, имао е аудјенцію кодъ Султана почемъ е најпре по обичаю посѣтио великогъ везира и државне министрѣ.

Шпанскій посланикъ Суца одаванъ е са свога мѣста.

Скупштина акціонера за нову банку разишла се, неизрадивши ништа.

Гласа се по Цариграду, да е овы дана поднео ратный министрѣ оставку.

У Пери и њной околинѣ появили су се у последнѣ време многе разбойничке чете; власти яко настояваю, да имъ у трагъ ућу.

— Преко Марсеља стижу ове вѣсти изъ Цариграда, кое допиру до 9. Августа.

Руска комисія, коя е одрећена, да разправи границу у Азїи између Русіе и Турскѣ, стигла е у Тифлисъ. — Цариградски листови потврђую, да су Руси съ 13 батальона войске разорили тврдиню Исмаилъ и тамошнѣ 5 велики касарна; тврдиня Киля разорена е.

Изъ Драча (у Арнаутской) пишу „Загребачкимъ новинама“ подъ 10. Августомъ слѣдуюће:

„Јуче е присѣла овде една убойна турска лађа са 600 низама. Данасъ се изчекую јошъ две, а до 3. Септембра быће овде извежено око 50.000 войника подъ повелительствомъ Омеръ-пашѣ, кои ће најпосле доћи и кои ће постављенъ быти за Румили-Валиса.“

Ова знатна войска кажу да е опредѣлена за то, да у Арнаутской поврати миръ, да заклучи Христїане, и да Арнаутску изведе, изъ дивљгъ безвластїа. Ако се ратоборный и планинскій дѣо Арнаутскѣ, кои се по већој части изъ Христїана састои, Омер-паша придружи, онда ће Порта зацѣло успѣти, у противномъ пакъ случаю испашће тай походъ несрећно за рукомъ.

Далъ вели тай листъ, да не та войска после покореня Арнаутске напасти на Црну Гору. „Неки веле,“ продужаваю далъ загребачке новине, „да не Турцы съ Црногорцыма точно расправити границу; но то не прилика, ерь у томъ бы случаю Турска у самой ствари признала Црну Гору за независиму државу. Известно е, да позывъ княза Данила на странствуюће Црногорце ради повратка у отечество стои у великой свези са предстоёномъ экспедиціомъ Омер-паше, и да бы доиста неупутно было одъ Порте, обезоружати Арнаутску, кадъ е съ друге стране Црна Гора на бой спремна и наоружана.“

ФРАНЦУСКА.

Царь Наполеонъ ради садъ озбыльно о поправки пристаништа Баіонскогъ, о коме му е тамошня трговачка камера поднела важанъ Меморандумъ. По дугомъ преговараню са пристаништнимъ Инциниромъ издао е царь заповестъ, да се одма сва могућа средства употребе, да се пристаниште одъ песка очисти, и да се при томѣ поступи по ново изнаѣеномъ начину талиянски инцинира, кои е и кодъ Неаполя са найповольнѣмъ успѣхомъ употреблѣнъ.

Исто се тако занима царь съ планомъ, да саюзи линію Француски гвоздены путова са шпанскимъ дивізіяма, и разговарао се о томѣ дуго са новымъ шпанскимъ посланикомъ, маршаломъ Сераномъ, кои е недавно дошао у Біяриць.

ЕНГЛЕСКА.

Изъ Лондона являю подъ 15. Августомъ едѣдуёе:

Краллица Оудска изъ источне Индіе очекуе се да насъ у Лондону, и одѣшѣе у двору „Харлей-Хузу.“

— Многи листови доносе дневну заповѣсть, којомъ е графъ Ладиславъ Замоиской у Шкутару разлустіо 19. Юлія турско-польску козачку легію. Томъ приликомъ рекао е графъ Замоискій: Мы познаемо Русе болѣ, но саюзницы и знамо, да не миръ быти краткога вѣка.

ГРЧКА.

„Морвингъ постъ“ рекао е пре неколико дана, да не се западна войска скоримъ повући са грчке земль; сада пакъ вели, да не се то повлаченъ іошть за неко време одложити, и да западне силе по свой прилици изчекую неку за ны повольну промену у правительству.

Истый листъ вели, да на конференціе, кое не се у Лондону поради расправе грчкогъ пытания држати, неће Русія послати никаквогъ посланика.

— О великомъ поклоню, кои е покойный банкеръ баронъ Сина учиніо Грчкой, разне су новине говориле. Но „Обште новине“ доносе намъ садъ изъ поуздане руке цѣо течай стварій:

„Одма по смрти свога отца постаро се Г. С. Сина, да се достойнимъ покаже племениты и отечестволюбивы умышляя свога отца, и да о своемъ трошку подигне

у Атини едно заведеніе, кое бы се достойно успоредити могло съ онымъ, кое е нѣговъ покойный отаць у Атини подигао, т. е. са звездариномъ. Тога ради договарао се онъ у Бечу съ еднимъ своимъ пріателѣмъ о подизаню едвогъ заведенія, кое Грчкой оскудѣва, и кое бы іой одъ велике користи за образованостъ было. Тако смисли онъ, да велику суму новаца подари за фондъ едне академіе, а уедно да и академію о своемъ трошку сазидаетъ, и наручію е даровитомъ архитектору Теофілу Ханзену, да сачини за зданіе удесанъ планъ. Осимъ тога опредѣліо е оманъ суме за друге общепольне цѣли. Све ово явіо е Г. Сина непосредно у Атину, и то найпре приватно, но неколико дана затимъ званично и обширно, и све то дошло е до звания краю пре нѣговога полазка изъ Атинѣ Краль е планъ и предложенъ Г. Сине приміо и одобріо безъ икакве измѣне. Краль е зато Г. Сина свое задовольство усмено изразіо, кадъ е овай као кральвско-грчкій генералный конзуль свое высокомъ госп. дару до Любляне (Лайбаха) на сусретъ изишао, и подаріо му е за знакъ признателности, земљи и народу учинѣны услуга великій крсть спасительскогъ ордена.

ПОДУНАВСКА КНЯЖЕСТВА.

Молдавскій листъ „Подунавска звезда“ пише, како е у Яшу данъ цара Наполеона съ найвеомъ свечаносту прославлѣнъ, и да е томъ приликомъ тамошнѣ жительство изьявљивало найтопліе симпатіе за Французе и нѣовогъ цара. Тамошній Францускій генералный консуль, наніо е тога дана при сійной части здравицу за „срећно соединѣнъ подунавски княжества.“

НЕАПОЛЬСКА.

„Келнише цайтунгъ“ потврѣуе да е Неапольска одправила едну нову ноту дворовима Францускомъ и енглескомъ; но та нота да не тако састављена у духу помирителномъ, као што е пре явлѣно, него да е іошть много опорія, но и она прва. Мы ово управо непрямомо за готовъ новаць, будући париски дописатели райски листови обычно претерую; мы немо просто навести тай допись; кои гласи овако:

У Паризу 19. Августа. Последній одговоръ неапольскогъ кабинета западнымъ силама дарио е ове тако неприятно, да е садъ найпосле и Францускій дворъ дошао до оногъ истогъ убеђеня, до кога е Енглеска давно дошла. Поговара се сирѣчь о войничкимъ мѣрама. Те не у првый ма састояти се у томѣ, да се умложи посада Француза у Риму съ едномъ читавомъ бригадомъ, и да се две убойне лађе пошлю на прибрежіе неапольско.

ХИНА.

Политичке вѣсти изъ Хине врло су смутне, ерь бунтовници су наново ма преотели и почели яво напредовати.

У Квангсі-ю имала е царска войска велике губитке, тако, да су нова подкрепленя изъ Кантона пошла, и да се мандарини изъ петны жила труде, да утишаю ма претимаюће незадовольство. У околини Кантона не миръ

никако поремећенъ. Исто тако суморне сувѣсти и са свѣра. Кодъ Хинг-Кянг-Фоа разбиена е царска войска у одсудной битки. У трговачкой вароши Сохову влада великій стра, и многи су жители разбегли се. Царскій генералъ Хоанг-Юнгъ принуђенъ е збогъ тога, да дигне обсаду Нанкинга, и повукао се съ войскомъ своіомъ у Тан-Янгъ.

ШВЕДСКА.

„Ост-дайче постъ“ пише слѣдује:

„Да у Шведской іоштъ никако невѣрую Русіи и одъ нѣ непрестано зазиру, види се ясно изъ едногъ Штокхолмскогъ дописа „Журнала де Деба.“ У томе допису стои слѣдује: После одсуствована одъ више недела, за кое е време рускій генералъ Бергъ, графанскій и войничкій губернаторъ Финскій, градове Финске проматрао, вратио се онъ натрагъ у Хелзингфорсъ. Овде (т. е. у Штокхолму, главной вароши Шведской) се зна, да е овай генералъ двапутъ за то време са неколициномъ руски инжинира бую на острову Каске-у.

Плавови Русіе, да на томъ острову подъ руководствомъ генерала Берга подигне велика утврѣна на прибрежю балтійскогъ залива, а нарочито да преобрази острово Каске у велику войничку оружицу и смѣстиште, побудило е найвећу позорностъ кодъ шведскогъ правительства. Савъ свѣтъ увиђа нуждностъ, да се нашъ престолный градъ заклони одъ непредвиђены нападаня съ мора и са сува. Јавно дакле мышлѣнъ под-

пуно одобрава намѣру краля Оскара, да Штокхолмъ опаше съ читавымъ редомъ утврѣна, чакъ до меларскогъ езера.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Паризу 21. Августа.

„Сѣклъ“ явля, да се између О'Донела и Риос-Розаса породила распра, која е сметала, те іоштъ нису удѣйствоване предстојеће мѣре правительства.

„Конституціональ“ явля, да се противъ гусара на африканскомъ прибрежю може воєвати само одъ месеца Мая до Октобра; — а и Француска намѣрава предузети идуће године войничкій походъ противъ племена кабилски у Африки.

У Лондону 21. Августа.

„Дайли-Ньюсъ“ вели, да е Енглеска заключила са државомъ Хондурасъ уговоръ, коимъ се средньо-американско пытанѣ прекида безъ икаквогъ страногъ посредована.

По „Морнинг-посту“ остаће западна войска іоштъ неко време у Грчкой.

У Петербургу 21. Августа.

Царъ е Александеръ свечано ушао у Москву 17. Августа у 3 сата по подне.

Царъ е потврдіо повластице за вароши Ригу, Реваль, Дорпате и Пернаву.

О Г Л А С И.

Подписаный дошавши ово дана изъ Беча, препоручуемъ се, високопочитаемомъ публикуму, и лицама, изъ внутрености, да љу свое смѣстиште досадъ лежеће у Г. КОСТЕ СТЕВЧИЊА кући, чрезъ кои данъ у свою собствену кућу преселити; зато се препоручуе свакоме, набавивши изъ првы руку, како израћенъ тако и неизраћенъ кровчкій еспапъ за сваку класу састава човечігъ, да свакогъ на изборъ послужити могу и цѣномъ врло умереномъ. За пречестно духовенство и честно свещенство набавіо самъ такођеръ матеріе, којомъ могу чесно и у одѣлу готовомъ и неизраћеномъ еспапу послужити, и то на свако задовольство. Обитавамъ справъ лица

ДИМИТРИЕ ДОБРИНКОВИЊЪ.

ИЗДАВАНЪ КВАРТИРА и ДУЃАНА ПОДЪ КИРІО.

(1—3) У кући кодъ „Кралъвиѣа Марка“, на раскришћу Савамалске улице, одма преко пута куће Антулине,

има на горнѣмъ кату пространъ новъ квартиръ за одну или две фамиліе, а тако на долнѣмъ еданъ дућанъ и магаза за издаванѣ подъ кирію. — Муштеріе за едно ил' друго могу се пріявити подписаноме Сайбіи кодъ куће на Врачару, која се такође одъ Митрова-дна подъ кирію издае заедно съ баштомъ, пространомъ за конѣ штадомъ и шупомъ за кола.

У Београду 24. Авг. 1856.

Спиеонъ Весовиѣ

Предсѣдатель Суда Окр. Гургусовачкогъ.

У великой кући Г. Алексе Симиѣа на Теразіяма, дае се одъ идућегъ Митрова-дна савъ долнѣй бой подъ кирію, садржаваюћій два веѣа и еданъ манѣй дућанъ са нужднимъ собама острагъ. Ко има волю узети или поеданъ или сва три дућана; нека се изволи пріявити у кући Г. Алексе Симиѣа, гдѣ ће се известити о цени киріе.

(2—3)

Стецишта се отвараю:

1. При Суду Окр. Чачанскогъ, надъ иманѣмъ пок. Лазара Вукашиновиѣа изъ Лакца, до 18. Септембра.
2. При Суду вар. Београда надъ иманѣмъ пок. Петра Новаковиѣа, Пинтера, до 12. Новембра.

Продаваће се на лицитацији:

У Будожелъи, Окр. Ужичк. непокр. добра Милутина Продановиѣа и овога синова Саве и Тривуна, 8. 9. и 10. Септембра.

Даваће се подъ аренду средствомъ лицитацие различна правительствена добра у Майданпеку, 10. 11. 12. 13. и 14. Септембра. Условія могу се дознати у рударской канцеларіи у Београду и у Майданъ-пеку.

Вучиѣ Бунякъ изъ Богutowца, Окр. Чачанскогъ, Дамянъ Гавриловиѣа изъ Накучана, Окр. Рудничкогъ, и Риста Крстиѣа изъ Страже, Окр. Подринск. проглашени су надлежнимъ судовима за распикуће.